Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg.

This document is available in Welsh as well as English.

Templed o Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Ystyriwch y siart llif isod cyn dechrau'ch asesiad. Rhaid i bob corff cyhoeddus roi ystyriaeth ddyledus i'r Nodweddion Gwarchodedig a nodir o fewn Deddf Cydraddoldeb 2010.

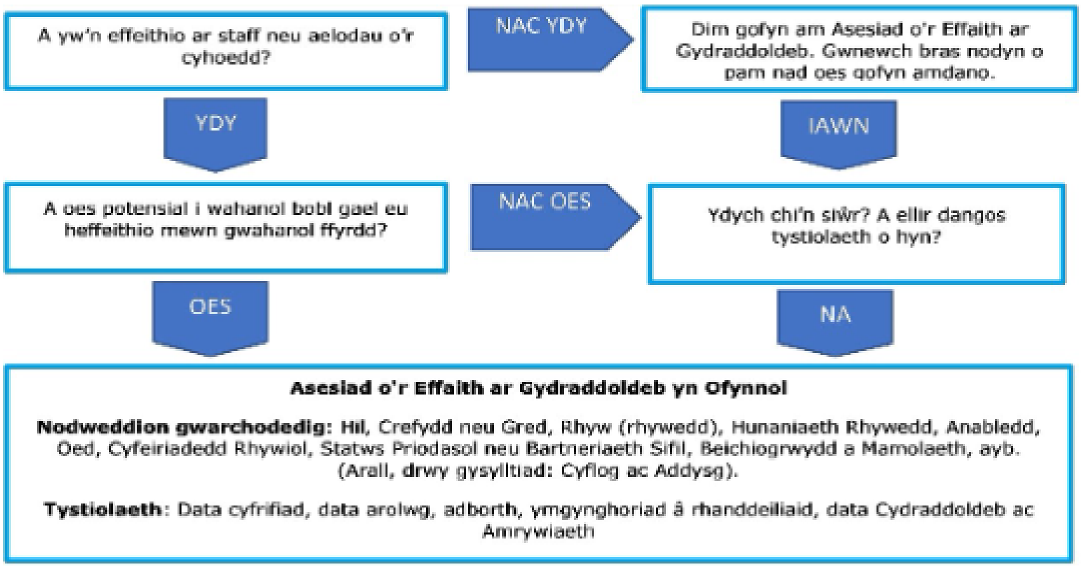

Enw'r polisi, gweithdrefn neu faes busnes:	Polisi Penderfyniadau Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (SCHTh)
Enw'r person sy'n cynnal yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb:	Sarah Francis
Rôl y person sy'n cynnal yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb:	Cynghorydd Polisi Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (SCHTh)

1. Diben

1. 1 Beth yw dibenion y polisi, gweithdrefn neu weithgaredd, a sut maen nhw'n cyd-fynd ag amcanion ehangach y sefydliad?	Mae'r polisi hwn yn nodi'r broses benderfynu gan Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys. Mae'n amlinellu'r ymagwedd a'r egwyddorion ar gyfer penderfynu ac yn rhoi gwybodaeth ynglŷn â sut y bydd penderfyniadau'n cael eu cofnodi a'u cyhoeddi.
1.2 Beth yw'r ysgogwyr neu'r grymoedd sy'n gyrru datblygiad y polisi, gweithdrefn neu weithgaredd?	Mae gan y Comisiynydd fframwaith statudol ar gyfer penderfynu oherwydd penderfyniadau a wnaed gan y Comisiynydd sy'n deillio'n bennaf o ryddhau cyfrifoldebau statudol.

2. Asesiad

Er mwyn asesu effaith y polisi, gweithdrefn neu weithgaredd, neu'r effaith bosibl ar unigolyn, mae'n bwysig edrych ar yr holl ddata a gwybodaeth sydd ar gael ichi. Efallai y bydd angen cael gwybodaeth bellach drwy ymgynghori, a dylid cynnwys hyn hefyd.

Rydych chi'n edrych am ragfarn sy'n medru digwydd pan mae gwahaniaethau sylweddol rhwng grwpiau o bobl yn y ffordd y mae'r polisi, gweithdrefn neu weithgaredd yn effeithio arnynt, mewn perthynas â Nodweddion Gwarchodedig (oed, rhyw, anabledd, cyfeiriadedd rhywiol, ailbennu rhywedd, priodas neu bartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred).

Wrth gynnal yr asesiad hwn, awgrymir eich bod chi'n ystyried y canlynol:

- **Data mewn perthynas â'r data amrywiaeth personol** sy'n berthnasol i'r polisi. Er enghraifft, os yw'r polisi'n ymwneud â chyflwyno gwasanaethau, efallai bydd angen ichi edrych ar ddata'r cyfrifiad, ac unrhyw ddata amrywiaeth personol sydd gennym mewn perthynas â phobl yn cael mynediad at y gwasanaethau hynny.
- **Data cwynion** – gall nodi materion sydd angen sylw drwy'r asesiad effaith cydraddoldeb e.e. bydd angen ymdrin â chwynion mewn perthynas â hygyrchedd ar gyfer defnyddwyr cadeiriau olwyn yn y ddalfa drwy'r asesiad effaith cydraddoldeb wrth adolygu'r ddogfen weithdrefn ar gyfer dalfeydd.
- **Unrhyw ymchwil sydd ar gael mewn perthynas ag anghydraddoldeb o gwmpas y mater polisi** – gall hyn gynnwys adroddiadau AHEF, adroddiadau'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol ac ati. Er enghraifft, mae sawl adroddiad sy'n nodi'r anghydraddoldeb o gwmpas stopio a chwilio, ac amrywiaeth swyddogion heddlu y gellir ystyried wrth ddrafftio asesiadau effaith cydraddoldeb perthnasol.
- **Ymgynghori â grwpiau amrywiol, gan gynnwys ein hyrwyddwyr amrywiaeth, aelodau'r Grŵp Ymgynghorol Annibynnol a rhwydweithiau cefnogi staff** – byddai hyn yn cynnig her allanol i'r asesiad effaith cydraddoldeb ac yn sicrhau bod barn ein cymunedau amrywiol yn cael ei ystyried.
- **Unrhyw ddata arolygon sy'n bodoli mewn perthynas â'r mater hwn.**
- **Unrhyw unigolion/grwpiau eraill rydych chi'n credu y gallent eich cynorthwyo** – gyda chysylltiad uniongyrchol â'r mater.

Ceir detholiad o ddata a allai fod yn ddefnyddiol ichi ar y dudalen fewnrwyd Cydraddoldeb ac Amrywiaeth. Os oes angen cyngor arnoch chi mewn perthynas â'r data/gwybodaeth y mae angen ichi ystyried wrth gwblhau'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb hwn, peidiwch ag oedi i gysylltu â'r Rheolwr Cydraddoldeb ac Amrywiaeth drwy *Teams*.

Rhestrwch yr holl ddata/ymgynghori/ymchwil rydych chi wedi ystyried wrth gyflawni'r asesiad hwn:
Y Fframwaith Strategol • Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 sydd yn nodi swyddogaethau'r Comisiynydd fel unig gorfforaeth ac yn darparu'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer penderfyniadau'r Comisiynydd; • Gorchymyn Protocol Plismona 2023 sydd yn nodi'r fframwaith y dylai'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl weithio y tu mewn iddo. Mae hefyd yn mynnu bod yr holl bartïon yn cydymffurfio ag Egwyddorion Nolan. • Codau Ymarfer Rheoli Ariannol ar gyfer y Gwasanaeth Heddlu sydd yn darparu eglurdeb ynghylch trefniadau llywodraethu ariannol gan bennu'r angen i sefydlu egwyddorion llywodraethu da yn y ffordd y mae swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu'n gweithredu;

- Gorchymyn Comisiynydd Heddlu a Throseddu Etholedig (Datganiad derbyn Swydd) 2012 sydd yn gofyn i'r Comisiynydd dyngu llw amhleidioldeb. Trwyddi mae'r Comisiynydd wedi ymrwymo i wasanaethu pobl leol heb ofn na ffafriaeth a nodi ei ymroddiad i gyflawni'r rôl gyda hygrededd, amhleidioldeb a thegwch yn gyhoeddus;
- Gorchmynion Cyrff Plismona Etholedig Lleol (Gwybodaeth Benodedig) 2011 a'r Cyrff Plismona Lleol Etholedig (Newidiad Gwybodaeth Benodedig) 2012, 2013 a 2021 sydd yn nodi gwybodaeth y mae'n rhaid ei chyhoeddi gan y Comisiynydd ac sydd yn cynnwys cyfeiriad penodol at benderfyniadau. Mae yn nodi graddfeydd amser a'r gofynion ar gyfer cofnodi a chyhoeddi penderfyniadau a pholisïau cysylltiedig; a
- Fframwaith strategol y Gorchmynion Gwybodaeth, Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Deddf Diogelu Data 2018 sydd yn nodi'r safonau gofynnol ar gyfer cyhoeddi.

Cymdeithas Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu

Disgwylir i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throseddu lynu wrth Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus, fel y'u pennwyd a'u cyhoeddwyd gan Bwyllgor Nolan. Mae'r rhain yn cynnwys anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, didwylledd, gonestrwydd, ac arweinyddiaeth. Rhaid i ddalwyr swydd gyhoeddus weithredu a gwneud penderfyniadau yn ddiduedd, yn deg, ac yn seiliedig ar deilyngdod, gan ddefnyddio'r dystiolaeth orau a heb anffafriaeth neu ragfarn.

Deddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn gwarchod pobl rhag anffafriaeth oherwydd nodwedd warchodedig. Cyflwynwyd Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn ddiweddarach fel dyletswydd statudol ar awdurdodau cyhoeddus rhestredig a chyrff eraill sy'n cyflawni swyddogaethau cyhoeddus. Mae'n sicrhau bod y sefydliadau hynny'n ystyried sut bydd eu swyddogaethau'n effeithio ar bobl â nodweddion gwarchodedig gwahanol.

Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol

Nod cyffredinol y ddyletswydd yw cyflwyno canlyniadau gwell ar gyfer y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.

Rhowch fanylion am ganlyniad eich asesiad yn y tabl isod:

Mae angen ichi nodi unrhyw ganfyddiadau yma. A yw'ch ymchwil wedi nodi unrhyw effaith negyddol neu anghymesur ar grwpiau penodol? Ydyn ni wedi derbyn cwynion gan grwpiau o bobl benodol mewn perthynas â'r polisi, gweithdrefn neu weithgaredd? A yw aelodau'r Grŵp Ymgynghorol Annibynnol wedi mynegi unrhyw bryderon? Nodwch unrhyw ganfyddiadau o'r fath yn y tabl isod.

A allai'r polisi, gweithdrefn neu weithgaredd gael effaith anghymesur negyddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

2.1 **Oed** (plant, pobl ifainc (17-25), pobl neu grwpiau hŷn, e.e, dros 55 oed)	Na. Nid yw oedran yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
Anabledd (gweladwy neu anweladwy, corfforol, gwybyddol, amhariad clyw/golwg, materion iechyd meddwl neu anawsterau dysgu)	Na. Nid yw anabledd yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol. Mewn perthynas â chyhoeddi'r Polisi, bydd SCHTh yn ceisio darparu fersiynau hygyrch ychwanegol ar gais yn arbennig ar gyfer unigolion sydd angen fformatau hygyrch amgen (fersiwn hawdd ei ddarllen), yn ogystal â nam golwg a chlyw (fersiwn Braillle a fersiwn Iaith Arwyddion Prydain o'r fersiwn hawdd ei ddarllen).
Ailbennu Rhywedd (Unigolion, yn aelodau staff ac yn aelodau o'r cyhoedd, sy'n trawsnewid neu sydd wedi trawsnewid o'u rhyw fiolegol adeg eu geni, anneuaidd neu ryweddhylifol)	Na. Nid yw ailbennu rhywedd yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
Priodas a Phartneriaeth Sifil (gwahaniaethu ar sail cyflogaeth)	Na. Nid yw statws priodasol yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob

	penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
Beichiogrwydd a Mamolaeth (cyfnod y beichiogrwydd a'r amser mae rhywun yn absennol o'r gwaith cyn ac ar ôl yr enedigaeth, gan gynnwys mabwysiadu, maethu a cholli baban)	Na. Nid yw beichiogrwydd a mamolaeth yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
Hil (pobl a ddiffinnir gan eu lliw a'u cenedl, gan gynnwys dinasyddiaeth, neu wreiddiau cenedlaethol neu ethnig)	Na. Nid yw hil yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol. Bydd y Polisi Penderfyniadau ar gael mewn ieithoedd cymunedol amgen ar gais er mwyn sicrhau ei fod yn gynhwysol ac yn hygyrch i bawb.
2.7 **Crefydd neu Gred** (unrhyw grefydd, gan gynnwys dim crefydd, unrhyw gred – gan gynnwys credoau crefyddol ac athronyddol, a dim credoau)	Na. Nid yw crefydd neu gred yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
2.8 **Rhyw** (Ystyriwch Gwrywaidd, Benywaidd, Rhyngryw - rhyw fiolegol a bennwyd adeg geni)	Na. Nid yw rhyw yn effeithio ar gynhwysiant.

	Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
2.9 **Cyfeiriadedd Rhywiol** (atyniad rhamantaidd neu rywiol person i bobl eraill, neu ddiffyg atyniad)	Na. Nid yw cyfeiriadedd rhywiol yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.

Dywed y ddyletswydd economaidd-gymdeithasol bod yn rhaid i: “Awdurdod y mae’r adran hon yn berthnasol iddo, wrth wneud penderfyniadau o natur strategol ynglŷn â sut i arfer ei swyddogaethau, roi ystyriaeth ddyledus i ddymunoldeb eu harfer mewn ffordd a luniwyd i leihau anghydraddoldebau canlyniad sy’n deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol.”

2.10 **Cyflog** (cyflog is/uwch o fewn cymunedau, statws cyflogaeth, bod ar fudd-daliadau, methu gweithio)	Na. Nid yw cyflog yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.
2.11 **Addysg** (dim addysg, cyflawniad addysgol isel, cyflawniad addysgol uchel)	Na. Nid yw addysg yn effeithio ar gynhwysiant. Bydd y Comisiynydd yn defnyddio ei ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol.

Yn unol â Safonau'r Gymraeg, mae angen ystyried y canlynol mewn perthynas â'r Iaith Gymraeg hefyd:

2.12 Dangoswch sut yr ydych chi wedi ystyried y ffordd y byddai'r penderfyniad polisi'n cael effeithiau cadarnhaol, neu fwy o effeithiau cadarnhaol, ar – (a) gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Mae proffil y boblogaeth sy'n siarad Cymraeg ar draws ardal Dyfed-Powys wedi'i ystyried wrth sefydlu'r polisi. Mae Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throseddu (SCHTh) yn rhoi ystyriaeth ddyledus i ofynion Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 o ran sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg, bydd awdur y cofnod penderfyniad yn sicrhau bod y ddogfen yn cael ei chyhoeddi yn Gymraeg a Saesneg ar yr un pryd. Bydd y Polisi Penderfyniadau hefyd yn cael ei gyhoeddi yn Gymraeg a Saesneg ar yr un pryd.
2.13 Dangoswch sut yr ydych chi wedi ystyried y ffordd **NA** fyddai gan y penderfyniad polisi effeithiau andwyol, neu sut y byddai ganddo lai o effeithiau andwyol, ar – (a) gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r iaith Gymraeg, a (b) pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Fel uchod.

3. Cynllun gweithredu ar gyfer lleihau effaith a nodwyd

Pan mae effaith negyddol neu anghymesur wedi'i nodi, yna mae angen inni gymryd camau i leihau'r effaith hwn, neu gael gwared arno, drwy wneud newidiadau perthnasol i'r polisi, gweithdrefn neu weithgaredd.

Pan ystyrir bod y polisi, gweithdrefn neu weithgaredd sy'n achosi'r effaith yn gyfiawnadwy, yna mae'n rhaid esbonio'r rhesymau dros y casgliad hwn yn glir.

Effaith a nodwyd:	Ni nodwyd cam gweithredu
Cam gweithredu arfaethedig: D.S. Pan ystyrir bod yr effaith yn gyfiawnadwy, dylid nodi'r rhesymau dros hyn yn glir.	Ni nodwyd cam gweithredu
Dyddiad cwblhau:	09/06/2025
Dyddiad adolygu:	

Cymeradwywyd yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb gan:	[signature]
Dyddiad cymeradwyo:	16/06/2025

** copïwch a gludwch y tabl uchod gynifer o weithiau ag y bo angen, gan ddibynnu ar nifer yr 'effeithiau' a nodwyd)

Cyflwynwch eich Asesiad Effaith Cydraddoldeb gorffenedig gyda'ch polisi drafft i'r Swyddog Polisi i'w adolygu. Mae polisïau'n ddarostyngedig i gymeradwyaeth terfynol drwy strwythur Lywodraethu'r heddlu ar gyfer eich maes busnes cyn cyhoeddi.